

AGNIESZKA KOWALCZYK, ALICJA POTOCKA

50 LAT DZIAŁALNOŚCI FILII BIBLIOTEKI POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ W PŁOCKU

Abstrakt

18 kwietnia 1967 r. Zarządzeniem Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, na bazie dwóch zamiejscowych wydziałów Politechniki Warszawskiej (PW): Wydziału Inżynierii Budowlanej i Wydziału Mechanicznego Technologicznego, została powołana Filia PW w Płocku. Działalność dydaktyczną Uczelnia rozpoczęła 15 września 1967 r. W tym samym roku na filii PW w Płocku utworzono Bibliotekę, której misją od chwili jej powołania, jest wspieranie Uczelni w procesie kształcenia inżynierów i ekonomistów. W 1995 roku na wniosek Prorektora ds. Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego PW w Płocku, Rada Biblioteczna przekształciła Bibliotekę Wydziału w Filię Biblioteki Głównej PW. 26 maja 2010 r. na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Biblioteką Główną PW a Szkołą Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku określono warunki funkcjonowania Biblioteki Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku, jako Filii Biblioteki Głównej.

Słowa kluczowe: Filia Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej w Płocku, zbiory drukowane i elektroniczne, katalog, udostępnianie

Płock – jedno z najstarszych miast polskich jest nasiąknięty tradycją w stopniu zupełnie wyjątkowym. Liczne zabytki – pieczętowiec konserwowane – dają świadectwo chlubnej przeszłości miasta. Dorobek przeszłości stanowi silny fundament, na którym wznoszone są nowe piętra współczesnej kultury¹.

Rozwój przemysłowy w Płocku, po II wojnie światowej związany był z powstaniem na terenie Północnego Mazowsza nowoczesnego przemysłu: Petrochemii, Fabryki Maszyn Żniwnych, Petrobudowy, Mostostalu a od roku 1999 stał się stolicą przemysłu rafineryjno-petrochemicznego, obecnie ORLEN.

Rozwój przemysłu spowodował znaczne zwiększenie się liczby ludności, a tym samym zwielokrotnił chłonność i zapotrzebowanie na wszelkiego typu działalność kulturalną².

O dużym dynamizmie intelektualnym Płocka i regionu oraz o aspiracjach jego mieszkańców świadczą nowo powstałe uczelnie wyższe: państwowe i prywatne³.

Aspiracje te w znacznym stopniu pozwala realizować jedyna uczelnia techniczna północnego Mazowsza – Filia Politechniki Warszawskiej w Płocku⁴.

18 kwietnia 1967 r. Zarządzeniem Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego została powołana Filia Politechniki Warszawskiej w Płocku, której pierwszym kierownikiem i jednocześnie organizatorem był doc. dr inż. Edward Kowalczyk. Działalność dydaktyczną uczelnia rozpoczęła 15 września 1967 r.⁵

Filia stanowi integralną część Politechniki Warszawskiej i przez to jest stałym punktem w sieci

polskiego szkolnictwa wyższego. Rozwój jej jest więc zgodny z szeroko rozumianym równomiernym rozwojem naszego kraju⁶.

Żeby sprostać podstawowym wymaganiom wyższej uczelni technicznej potrzebne są nowe rozwiązania, pozwalające na dostarczenie wiarygodnych informacji w dobie dynamicznego rozwoju Internetu, zasobów różnej jakości merytorycznej i szumu informacyjnego. Potrzebny jest nowy sposób przedstawienia wartościowych dokumentów w atrakcyjny, zrozumiały i ogólnodostępny sposób.

Właściwym zapleczem i bazą naukową każdej Uczelni jest Biblioteka.

Biblioteka w tradycyjnym znaczeniu jest instytucją kultury i zarazem instytucją społeczną, której celem jest udostępnianie zgromadzonych, przechowywanych (archiwizowanych) i uporządkowanych informacji, dotyczących formy i treści dokumentów bibliotecznych (własnych oraz zgromadzonych w innych placówkach), a także programowanie wiedzy o tych zasobach i kreowanie samodzielności w podejmowaniu umożliwiających ich poznanie⁷.

Obok tradycyjnego definiowania Biblioteki jako instytucji usługowej, warto przytoczyć koncepcje wynikającą z nowego paradygmatu bibliotekarstwa, zgodnie z którą Biblioteka jest organizatorem dostępu do informacji (mediatorem), a nie instytucją budująca własną kolekcję⁸.

Biblioteka Filii PW w Płocku powstała w grudniu 1967 r. Zatrudniła jednego pracownika na etacie pomocnika bibliotekarza – Marię Gołębiowską.

Od początku działalności ze zbiorów biblioteki, oprócz pracowników i studentów uczelni, korzystali również pracownicy płockich zakładów pracy, młodzież szkół średnich i studenci innych uczelni.

Biblioteka mieściła się w Gmachu Mechaniki przy ul. Jachowicza 2. Zajmowała 2 pokoje. Jedno z pomieszczeń było przeznaczone na czytelnię, która liczyła 12 miejsc oraz oddzielony kotarą od czytelni drugi pokój, który stanowił miejsce pracy bibliotekarza.

Biblioteka podlegała formalnie kierownictwu Filii PW w Płocku, merytorycznie zaś Dyrekcji Biblioteki Głównej PW.

W grudniu 1968 roku stanowisko kierownika Biblioteki objęła Anna Ostrowska, st. kustosz dyplomowany mgr bibliotekoznawstwa i informacji naukowej⁹.

Księga inwentarzowa obejmowała wówczas 1022 pozycje druków zwartych, (książek liczonych w woluminach). Prenumerowano 28 tytułów prasy polskiej.

Profil zakupów związany był z potrzebami studentów Oddziału Budownictwa (powstał w roku 1967 i Oddziału Mechanicznego powstał w roku 1968). W grudniu 1969 r. budżet biblioteki (druków zwartych) zamknął się kwotą 62 tys. złotych.

We wrześniu 1969 roku Biblioteka otrzymała nowe pomieszczenia. Powierzchnia Biblioteki zwiększyła się trzykrotnie. W czytelni ustawiono 36 stolików, wydzielono pomieszczenie na magazyn biblioteczny. Zwiększyła się również ilość dni, w których pełniono dyżury popołudniowe, głównie dzięki temu, że Biblioteka otrzymała trzeci etat.

Zbiory biblioteczne w tym czasie systematycznie rosły. Druków zwartych, w zakresie budownictwa, (liczonych w woluminach) przybywało około trzech tysięcy rocznie, zwiększała się również prenumerata czasopism polskich i obcych. Biblioteka zaczęła gromadzić normy i karty katalogowe. W tym okresie zaczęto także gromadzić jednostki biblioteczne dla nowo powstałego Oddziału Chemii (powstał w roku 1970).

W 1970 roku Biblioteka otworzyła nową agendę – wypożyczalnię międzybiblioteczną, co znacznie ułatwiło zdobywanie pomocy naukowych, dla pracowników i studentów, których biblioteka nie posiadała.

Od roku 1970 uaktywniła się współpraca Biblioteki Głównej z Biblioteką Filii.

W tym czasie Biblioteka Główna żywo interesowała się Biblioteką Filii. Opracowano statut Biblioteki Filii oraz Regulamin Czytelni i Wypożyczalni. Większość nabytków dewizowych Biblioteki Filii pochodziła z dubletów lub darów Biblioteki Głównej.

Biblioteka Filii otrzymała również w darze od Biblioteki Głównej termofotokopiarkę (pierwsze urządzenie do powielania w Filii PW).

Rok 1971 przyniósł Bibliotece wzrost kadrowy – 2 magazynierki, a także dalszy wzrost ilościowy materiałów bibliotecznych. Oprócz zakupów własnych, Biblioteka otrzymała również w darze książki z Zakładu Urzędzeń Rolniczych PW, który to Zakład został przeniesiony do Filii w Płocku. Stan posiadania zwiększył się o trzy tysiące woluminów, licząc w tym również czasopisma oprawne. Dynamiczny wzrost ilościowy zbiorów bibliotecznych sprawił, że zaczęto brakować miejsca na nowe zbiory biblioteczne.

Władze uczelni były zmuszone do przekazania Bibliotece dodatkowego pomieszczenia magazynowego. W 1978 roku Biblioteka Filii w Płocku zatrudniła 12 pracowników, z czego sześciu obsługiwało dwie czytelnie (jedną w Gmachu przy ulicy Jachowicza 2/4 z 66 miejscami oraz czytelnię w nowo wybudowanym Gmachu, przy ulicy Łukasiewicza 17 z 22 miejscami), jedna osoba prowadziła dział czasopism, jedna wypożyczalnię, jedna pracowała w dziale opracowania formalnego, jedna w opracowaniu rzeczowym zbiorów, jedna w dziale informacji, który gromadził karty dokumentacyjne w CIINTE¹⁰, przeglądy dokumentacyjne, bibliografie, katalogi wydawnicze.

W roku 1978 Biblioteka posiadała ponad 30000 woluminów druków zwartych, prenumerowano 198 tytułów prasy polskiej, 112 tytułów prasy radzieckiej, 48 tytułów prasy krajów demokracji ludowej. Szybko rosła ilość norm. W wypożyczalni zarejestrowanych było 1498 czytelników, czytelnię odwiedzało dziennie ponad 100 osób.

Biblioteka tworzyła dwa katalogi: alfabetyczny i rzeczowy wg Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątnej. W owym czasie druki zwarte polskie i zagraniczne zamawiane były na podstawie: Zapowiedzi Wydawniczych, Przewodnika Bibliograficznego, Bibliografii Zawartości Czasopism, Novyh Knig ZSSR. Druki dewizowe sprowadzane były przez Bibliotekę Główną PW lub kupowane za złotówki na Międzynarodowych targach Książki lub w Księgarni Logos w Warszawie.

W 1981 roku księgozbiór biblioteki przekroczył 40000 woluminów. Dalsza działalność Biblioteki na tak małej powierzchni stała się niemożliwa. Przeniesiona wówczas Bibliotekę wraz z całym zbiorami do zaadoptowanych pomieszczeń, znajdujących się w Gmachu Głównym Politechniki przy ulicy Łukasiewicza 17.

Przy ulicy Jachowicza 2 została mała czytelnia dla studentów Instytutu Mechaniki¹². Czytelnia od 1993 roku pełniła także funkcję Biblioteki Szkoły

Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku¹³. Od tego czasu baza lokalowa była wystarczająca dla potrzeb użytkowników biblioteki.

Nowe pomieszczenia biblioteczne zostały odpowiednio przystosowane i wyposażone, czytelnię powiększono dwukrotnie – 44 miejsca.

W 1995 roku na wniosek Prorektora ds. Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego PW w Płocku, Rada Biblioteczna przekształciła Bibliotekę Wydziału w Filię Biblioteki Głównej PW¹⁴.

Posunięcie to zaowocowało przesunięciem finansowym zakupów bibliotecznych, pięciu etatów, komputerów wraz z oprogramowaniem przeznaczonym do katalogowania zbiorów (ISIS), szkoleń bibliotekarzy, prac introligatorskich oraz innych poczynań modyfikujących i usprawniających pracę Biblioteki przez Bibliotekę Główną.

W tym czasie rozpoczęto szkolenia studentów, wprowadzając zajęcia z Przesposobienia Bibliotecznego dla studentów pierwszego roku studiów stacjonarnych¹⁵.

Większość nowoczesnych metod zarządzania organizacjami zakłada doskonałą znajomość grup odbiorców. Internet stanowi nowe medium, wraz z którym stworzone zostały nowe możliwości i sposoby pozyskiwania informacji. Z całą pewnością źródłem takim dla czytelnika stała się strona internetowa biblioteki¹⁶.

W 2005 roku w Filii Biblioteki Głównej PW w Płocku rozpoczęto wdrażanie zintegrowanego systemu bibliotecznego ALEPH, rozpoczynając tym samym komputeryzację Biblioteki. Całość księgozbioru, w tym druki zwarte, ciągłe, prace doktorskie, wprowadzono do ALEPHA-a w roku 2010.

Obecnie katalogowanie zbiorów prowadzone jest przy współpracy z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym – NUKAT¹⁷, co pozwala na zachowanie spójności z katalogami innych bibliotek naukowych i sprzyja utrzymaniu wysokich standardów opracowania. Współpraca ta wymaga stałego podnoszenia kwalifikacji przez pracowników PW (SBI), w tym w tym pracowników Filii Biblioteki Głównej PW w Płocku.

Kolejnym etapem rozwoju usług, wykorzystujących tym razem również Internet, było udostępnienie katalogów on-line. Użytkownicy zyskali możliwość zdalnego sprawdzania dostępności materiałów w bibliotece oraz ich rezerwowania i zamawiania¹⁸.

W 2007 roku w Filii Biblioteki w Płocku został wprowadzony moduł Udostępniania. Od tej pory, studenci i pracownicy uczelni, po zalogowaniu, mogą zamawiać książki przez Internet.

26 maja 2010 r. na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Biblioteką Główną PW a Szkołą

Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku określono warunki funkcjonowania Biblioteki Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku, jako Filii Biblioteki Głównej.

W zamian za obsługę pracowników i studentów Filii PW, władze Filii Politechniki Warszawskiej udostępniły nieodpłatnie Bibliotece Głównej PW pomieszczenia o łącznej powierzchni 562 m². Porozumienie władz uczelni w sprawie przejęcia pod całościowy zarząd Biblioteki Głównej PW umożliwiły sprawny, systematyczny rozwój Biblioteki w Płocku¹⁹.

Czytelnicy Bibliotek SBI PW²⁰, w tym użytkownicy Biblioteki Filii w Płocku, mają dostęp do 8853 tytułów czasopism elektronicznych udostępnianych na platformach wydawców oraz poprzez tzw. agregatory zapewniające dostęp do pełnotekstowych e-czasopism różnych wydawców.

W roku 2016 zakupiono na własność 57 książek elektronicznych. Na koniec roku Biblioteki SBI posiadały 775 takich książek.

W ramach licencji udostępniono 158571 tytułów książek elektronicznych na platformach dostawców (większość przez BG, 18 tytułów udostępnia Biblioteka Szkoły Biznesu). Czytelnicy Biblioteki BGPW mają możliwość skorzystania z dwóch baz polskojęzycznych. Poszukiwane podręczniki, niedostępnie fizycznie w Bibliotece mają szansę otrzymać w wersji online w bazie IBUK Libra – baza wydawnictwa PWN (od roku 2008) oraz NASBI – Baza Wydawnictwa Helion (od roku 2017).

Wykorzystanie źródeł elektronicznych z roku na rok z terenu Biblioteki Filii BGPW w Płocku powoli rośnie. Najwięcej logowań było w roku 2014 – 58324 wejść. W 2016 liczba wejść do baz elektronicznych ograniczyła się do 180021.

Wyszukiwarka dostępnych tytułów czasopism elektronicznych znajduje się na stronie domowej BG w zakładce Zasoby elektroniczne – „Lista tytułów e-źródeł”²².

Ponadto cały czas tworzona jest Biblioteka Cyfrowa PW, która gromadzi cyfrowe wersje publikacji stanowiących historyczny dorobek naukowy Uczelni, a także materiały dotyczące historii Politechniki Warszawskiej. Dostępne są też zdigitalizowane wybrane skrypty, czasopisma i doktoraty stanowiące współczesny dorobek naukowy i dydaktyczny pracowników Uczelni.

Dzięki uczestnictwu BC PW w Federacji Bibliotek Cyfrowych (FBC) można przeszukiwać, przy pomocy jednego interfejsu, ponad 2 365 000 zasobów z ponad 110 innych bibliotek cyfrowych w Polsce. Ponadto zasoby BC PW są widoczne w europejskiej bibliotece cyfrowej — Europeana²³.

W celu zapewnienia właściwej obsługi informacyjnej użytkowników Filii BGPW w Płocku tworzona była Baza BIBLIO. Była to baza publikacji pracowników Politechniki Warszawskiej. Do bazy były wprowadzane rekordy z lat 2007-2014.

W 2014 roku baza BIBLIO została zamieniona w Bazę Wiedzy. Baza Wiedzy Politechniki Warszawskiej powołana została Uchwałą Senatu PW z dnia 21 listopada 2012 roku. Zasady tworzenia systemu ewidencji i archiwizacji dorobku naukowego oraz repozytorium określa Zarządzenie nr 3/2014 Rektora Politechniki Warszawskiej z dn. 29 stycznia 2014 r.

Głównym celem stworzenia Bazy jest upowszechnianie dorobku naukowego pracowników, doktorantów i studentów PW. Zastosowane narzędzia i techniczne możliwości systemu sprawiają, że Baza Wiedzy Politechniki Warszawskiej jest czymś więcej, niż tylko bazą bibliograficzną publikacji. System gromadzi, archiwizuje i zapewnia łatwy dostęp do wyników prac naukowych, publikacji, informacji o kierunkach i wynikach prowadzonych na Uczelni badań, specjalizacji poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz pracowników naukowych. Dane rejestrowane są zgodnie z wymogami określonymi dla ocen parametrycznych pracowników i jednostek naukowych. W Bazie można odnaleźć informacje o wszelkich formach działalności naukowej, dydaktycznej i oświatowej prowadzonej na Politechnice Warszawskiej.

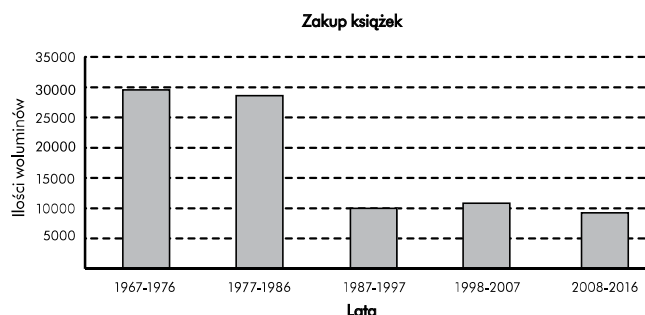
Repozytorium PW stanowiące integralną część systemu, archiwizuje w wersji cyfrowej pełne teksty materiałów dokumentujących prowadzone prace, w tym monografie, artykuły z czasopism, rozdziały z książek i raporty, a także teksty utworów stanowiących podstawę do nadawania stopni i tytułów naukowych. Na wniosek Dziekanów może również gromadzić i archiwizować prace dyplomowe studentów I i II stopnia. Dostęp do tych utworów ograniczać mogą tylko warunki określone w umowach pomiędzy autorami i właścicielami praw majątkowych do dzieła (wydawcy, instytucje finansujące badanie).

Podstawową działalnością systemu biblioteczno-informacyjnego PW jest gromadzenie, opracowanie, przechowywanie oraz udostępnianie piśmiennictwa naukowego i dydaktycznego, a także prowadzenie działalności informacyjnej, dydaktycznej w zakresie serwisów i źródeł informacji²⁴.

Zbiory biblioteczne w dniu 31 grudnia 2016 roku liczyły 60930 druków zwartych oraz 89 tytułów druków ciągłych. Liczba jednostek inwentarzowych zmniejszyła się w latach 2005-2016 (pomimo zakupów i darów) o 10934 woluminy w stosunku do roku 2000 (71684 jednostki inwentarzowe), ponieważ

cały czas prowadzone są prace porządkowe, obejmujące wykreślanie ze zbiorów dokumentów zacytowanych, zagubionych lub niemożliwych do odzyskania. Kontynuowana jest także permanentna selekcja nieaktualnych podręczników i skryptów oraz przestarzałych norm.

Wykres 1. Zakupy zbiorów zwartych w latach 1967-2016

W Filii BGPW w Płocku sukcesywnie spada zakup książek w wersji papierowej. Jest to związane z coraz to nowszymi technologiami i dostępem do Internetu. Polskie książki naukowe i podręczniki uznane i poszukiwane przez środowisko akademickie udostępniane są coraz częściej jako pliki na różnych portalach, do których czytelnicy Filii BGPW mają szeroki dostęp. Zatem zakup większej ilości podręczników w wersji papierowej jest niepotrzebny.

W 2016 roku w Filii BGPW w Płocku prenumerowano 89 tytułów czasopism. Filia Biblioteki nie prowadzi prenumeraty czasopism zagranicznych, ponieważ większość tytułów zagranicznych jest dostępna w wersji elektronicznej w e-źródłach na stronie domowej Biblioteki Głównej PW.

W 2011 roku w Filii BGPW w Płocku została przeprowadzona selekcja czasopism. Selekcji zostały poddane tytuły czasopism zdezaktualizowanych i zniszczonych (po selekcji ubyło 508 woluminów).

Zbiory specjalne: normy, materiały audiowizualne, katalogi liczyły w dniu 31 grudnia 2016 roku 21265 jednostek inwentarzowych. W czasie prac porządkowych w latach 2007-2011 w wyniku selekcji ubyło ponad 21000 norm, ponad 300 dyskietek. W 2016 roku selekcji uległo ponad 1500 starych, zdezaktualizowanych i zniszczonych katalogów z lat 1967-1986.

W 2007 roku w Filii BGPW w Płocku, w programie komputerowym ALEPH, został wprowadzony moduł Udostępniania. Od tego czasu liczba odwiedzin w czytelni sukcesywnie spada, a zwiększa się liczba wypożyczeń w wypożyczalni. Jest to związane z dostępem do katalogu komputerowego. Większość

książek można wypożyczać do domu, nawet książki znajdujące się w czytelni o statusie jednodniowym.

W 2016 roku z wypożyczalni wypożyczono 21938 woluminów książek, zaś w czytelni 12476 jednostek inwentarzowych.

W celu zapewnienia użytkownikom szerokiego dostępu do literatury naukowej z różnych dziedzin, świadczone są nieodpłatne usługi wypożyczeń międzybibliotecznych, które polegają na sprowadzeniu książek z innych bibliotek krajowych i zagranicznych użytkownikom SBI PW. W 2016 roku Filia BGPW w Płocku sprowadziła dla czytelników 404 książki, a wysłała do innych bibliotek 90 pozycji. Studenci mogą także prosić o sprowadzenie artykułów z czasopism. Skany sprowadzane są do Biblioteki za pomocą poczty elektronicznej, po czym wysyłane do zamawiającego. Biblioteka w ubiegłym roku zamówiła 90 skanów artykułów, wysłała 30. Z roku na rok widać tendencje wzrostową przy sprowadzaniu potrzebnych materiałów.

W ramach głównych zadań, które realizuje biblioteka, organizowane są również szkolenia biblioteczne. Studenci pierwszych lat studiów stacjonarnych i niestacjonarnych²⁵ uczestniczą w obowiązkowym zajęciach przysposobienia bibliotecznego, od 2017 roku on-line. W trakcie zajęć studenci zaznajamiają się z regulaminem biblioteki, informowani są również o swoich uprawnieniach i obowiązkach.

W Filii BGPW w Płocku dostępne są dla użytkowników 2 czytelnie. Jedna do cichej nauki, druga dla użytkowników pracujących w zespołach tzw. głośna czytelnia. W czytelniach znajduje się 65 miejsc oraz 4 terminale z pełnym dostępem do Internetu. Użytkownicy czytelni mają także do dyspozycji skaner²⁶, kserograf²⁷ oraz komputer z drukarką.

W październiku 2016 roku ze środków Biblioteki Głównej PW opłacony został dostęp do norm elektronicznych dla Biblioteki Filii w Płocku. Zakupiono dostęp na 1 stanowisko komputerowe do 79500 norm bazy Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Użytkownik może korzystać z bazy nieodpłatnie w godzinach pracy czytelni.

Ilość osób pracujących w Bibliotece Filii BGPW od początku powstania ciągle się zmieniała w zależności od zapotrzebowania. W Filii BGPW w Płocku pracownicy Biblioteki z roku na rok podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe. Uzupelnianie obecnej wiedzy i umiejętności oraz zdobywanie nowej, odbywa się przez uczestnictwo w konferencjach, szkoleniach, warsztatach i innych wydarzeniach służących tym celom. Od 2013 roku pracownicy Filii BGPW w Płocku uczestniczyli w 11 konferencjach

krajowych, wygłosili 4 referaty. Pracownik Biblioteki 3 razy uczestniczył w Targach Książki we Frankfurcie nad Menem. W 2016 roku w Filii BGPW w Płocku było zatrudnionych sześć osób: 1 kustosz dyplomowany, 4 kustoszy bibliotecznych oraz starszy bibliotekarz. Wszyscy zatrudnieni skończyli studia magisterskie z Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej.

Od listopada 2010 roku Filia BGPW w Płocku jest dostępna dla użytkowników (szczególnie dla studentów niestacjonarnych PW) w soboty i niedziele zjazdowe. Rozszerzenie godzin otwarcia Biblioteki było możliwe dzięki zatrudnieniu w systemie weekendowym grupy 3 studentów PW, którzy zapewniają podstawową obsługę czytelników (wypożyczenia, zakładanie i likwidacja kont bibliotecznych, porządkowania księgozbioru). Biblioteki, posługując się dziedzinami prowadzonymi przy użyciu technik public relations, podobnie jak w przedsiębiorstwie, mogą dążyć do budowania pozytywnego wizerunku w swym otoczeniu. Istotne jest zatem budowanie więzi z zainteresowaną publicznością²⁸.

W Filii Biblioteki Głównej PW, w ramach promowania Biblioteki, organizowane są wielotematyczne wystawy. W latach 1996-2006 odbywała się corocznie wystawa „Hobbyści wśród pracowników i studentów PW”. Pracownicy Biblioteki byli czynnymi organizatorami wystawy. Do roku 2016 w Filii Biblioteki zorganizowano jeszcze kilka wystaw za zgodą i przy pomocy Biblioteki Głównej:

- „Detale Płocka – Płock znany i nieznan w fotografii” (autorem zdjęć był Tomasz Bombała z Płockiego Towarzystwa Fotograficznego) – 01.10-15.12.2012 r.);
- „Afisze niemieckich władz okupacyjnych z terenu miasta Płocka (1939-1940) – Afisze z Archiwum Państwowego w Płocku” – 01.10. 2012-31.01.2013.;
- „Poznaj Władze naszej Uczelni” (organizacja: Biblioteka Główna w Warszawie) – 28.11.2012-31.01.2013;

Wystawa prac Stanisława Makulińskiego w roku 2015

- „Kola Naukowe Politechniki Warszawskiej” – Wystawa z okazji 60 rocznicy śmierci profesora Jana Czocharalskiego – listopad/styczeń 2013;
- Wystawa obrazów Stanisława Makulińskiego – artysty plockiego, 01.10-15.11.2014;
- „W niezwykłym Świecie Kryształów” – 12.03-30.04.2015.

Tradycyjnie od 2013 roku, w czerwcu, Biblioteka organizuje wystawy książek zagranicznych. W czasie wystawy pracownicy i studenci Filii Politechniki Warszawskiej mają możliwość zapoznania się z literaturą obcojęzyczną. Wybrane przez wykładowców i studentów pozycje Biblioteka kupuje na własność.

Przez 50 lat swego istnienia Filia BGPW w Płocku utrzymywała podstawowe kierunki rozwoju systemu bibliotecznego-informacyjnego. Przez cały czas

w płynny sposób realizowała zadania związane z bieżącym gromadzeniem, opracowaniem i udostępnianiem zasobów drukowanych i elektronicznych. Pracownicy Biblioteki podejmowali działania w celu usprawnienia komunikacji z użytkownikami.

W najbliższej przyszłości Filia BGPW w Płocku pod nadzorem Biblioteki Głównej będzie wdrażała nowe technologie, dbała o rozwój zbiorów, zarówno w wersji papierowej jak i elektronicznej, będzie pogłębiała rozwój usług informacyjnych.

Stosowanie metod i technik w zarządzaniu biblioteką akademicką poprawia efektywność jej pracy, lecz nie stanowi jeszcze „złotego środka” w rozwiązywaniu trudności. W związku z tym szczególnej wagi nabierają działania utwierdzające obecność tej placówki w społeczności szkoły wyższej i sposoby ich realizacji²⁹.

Przypisy

- 1 A. Kowalczyk, *Filia Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej w Płocku w latach 1967-2012* [w:] *Politechnika Warszawska Filia w Płocku na tle społecznych i gospodarczych uwarunkowań szkolnictwa wyższego*, praca zbiorowa pod redakcją Romana Marcinkowskiego, Płock, 2012, s. 89.
- 2 A. Ostrowska, *Filia jako czynnik kulturotwórczy*, „Notatki Płockie” 1977, nr 5, s. 24-26.
- 3 Wyższe Seminarium Duchowne, Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa.
- 4 A. Panek, *Historyczny zarys rozwoju Filii Politechniki Warszawskiej w latach 1967-1977*, „Notatki Płockie” 1977, nr 5, s. 4.
- 5 Filia Politechniki Warszawskiej w Płocku została powołana w dniu 18 kwietnia 1967 r. Zarządzeniem Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego (Nr T-1-11/1/67. [w:] *Składnica Akt Filia PW w Płocku*.
- 6 A. Bukowski, *Problemy rozwoju Filii Politechniki Warszawskiej w Płocku*, „Notatki Płockie” 1977, nr 5, s. 35-37.
- 7 A. Wałek, *Biblioteki cyfrowe na platformie dLibra*, Warszawa 2009, s. 17.
- 8 *Ibidem*, s. 25.
- 9 Pani Anna Ostrowska była kierownikiem Biblioteki Filii Politechniki Warszawskiej w Płocku w latach 1968-2004.
- 10 Centralny Instytut Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej.
- 11 J. Kosmaczewski, A. Ostrowska, A. Panek, J. Piotrowski, *Filia Politechniki Warszawskiej w latach 1967-1977*, Płock 1978, s. 95-97.
- 12 Czytelnię zlikwidowano we 1996 roku.
- 13 Bibliotekę Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku przeniesiono do nowego gmachu przy alei Kilińskiego 12 we wrześniu 1996 roku.
- 14 Zarządzenie nr 28 Rektora Politechniki Warszawskiej z dnia 17 lipca 1995 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Bibliotece Głównej: &2, Przekształca się Bibliotekę Wydziału Budownictwa i Maszyn Rolniczych w Filię Biblioteki Głównej PW – Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego w Płocku.
- 15 A. Ostrowska, *Filia Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej w Płocku*, „Notatki Płockie” 2001, nr 2, s. 32-33.
- 16 *Przestrzeń informacyjna Biblioteki akademickiej: tradycja i nowoczesność*, praca zbiorowa pod red. B. Antczak-Sabali, M. Kowalskiej, L. Tkaczyk, Toruń 2019, s. 101.
- 17 Strona Katalogu Centralnego NUKAT: <http://centrum.nukat.edu.pl/pl> [dostęp: 19.05.2017].
- 18 *Przestrzeń informacyjna...*, s. 283-284.
- 19 Porozumienie zostało zawarte pomiędzy Dyrektorem Biblioteki Głównej PW mgr. kustoszem dypl. Jolantą Stępniańską a Prorektorem Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku prof. hab. inż. Jackiem Kijeńskim.
- 20 Studenci i pracownicy Politechniki Warszawskiej, zarejestrowani w Bibliotece mają dostęp do e-źródeł z komputerów domowych.
- 21 Sprawozdanie z działalności Biblioteki Głównej i bibliotek systemu bibliotecznego-informacyjnego Politechniki Warszawskiej za rok 2016
- 22 Strona BGPW – zasoby: <http://www.bg.pw.edu.pl/index.php/zasoby> [dostęp: 23.10.2017].
- 23 Strona BGPW – Baza Wiedzy Politechniki Warszawskiej: <http://repo.bg.pw.edu.pl/index.php/pl/o-bazie-wiedzy-bwppw> [dostęp: 01.06.2017].
- 24 Strona BGPW – zasoby elektroniczne: <http://www.bg.pw.edu.pl/index.php/zasoby/lista-e-baz> [dostęp: 24.05.2017].
- 25 Biblioteka Filii BGPW w Płocku za użytkowanie skanera nie pobiera opłat.
- 26 Opłata za wydrukowanie oraz skserowanie 1 strony wynosi 20 groszy.
- 27 *Przestrzeń informacyjna...*, s. 283-284.
- 28 Zajęcia dla studentów studiów niestacjonarnych odbywają się od 2014 roku.
- 29 Urszula Franus-Mirowska, *Organizacja i zarządzanie biblioteką akademicką w kontekście zmian w szkolnictwie wyższym – refleksje ogólne*, „Warsztaty bibliotekarskie”, nr 2-3: <http://www.pedagogiczna.edu.pl/warsztat/2007/2-3/070202.htm> [dostęp: 12.06.2017].

50 YEARS OF THE LIBRARY BRANCH
OF THE WARSAW UNIVERSITY OF TECHNOLOGY IN PŁOCK

Summary

On 18th of April 1967 by the Ordinance of Minister of Higher Education, based on nonresident WUT's departments: Construction Engineering's Department and Mechanical Technology Department, there was appointed Branch of Warsaw University of Technology in Plock. The college started the didactic activity on 15.09.1967. In the same year in the WOT's branch in Plock there was appointed a library, whose mission from the beginning is to support the College in the process of teaching engineers and economists. In 1995 based on proposal of Vice-Rector for Scientific and Didactic Center of Warsaw University of Technology in Plock, Library's Council changed Department's Library to Branch of WUT's Main Library. On 26th of May 2010 by virtue of agreement contained between WUT's Main Library and School of Technical and Social Sciences in Plock there were defined conditions of operation of STSS's Library as Branch of Main Library.